

Rejstříkový soud (obchodní soud v Praze) zamítl žádost společenstva: »Občanská záložna na S.,« by byl zapsán do družstevního rejstříku ředitel záložny, ježto není ani členem představenstva ani prokuristou. Rekursní soud stížnosti nevyhověl. Důvody: Pro společenstva platí dle § 13 zákona ze dne 9. dubna 1873 čís. 70 ř. z. předpisy obchodního zákona, pokud onen zákon nic jiného neustanovuje. Dle § 12 záloženských stanov spravuje záložnu valná hromada a výbor. Dle § 14 odst. 3 a § 15 zál. stanov volí valná hromada výbor jako představenstvo záložny a nutno dle § 16 cit. zák. jména členů výboru do rejstříku družstevního zapsati. Naproti tomu jest volba úředníků aktem správy a řízení (viz § 15 odst. 5 a § 14 záloženských stanov) a jména úředníků do rejstříku družstev se nezapisují, a nelze jich zapisovati potud, pokud nejsou snad členy výboru nebo prokuristy — a tím ředitel František C., za zápis jehož jména žádáno, není — (čl. 12, 45 obch. zák.). Toto zákonné ustanovení není nijak změněno § 15 odst. 10 zál. stanov, poněvadž právě jen jména úředníků neprokuristů do rejstříku zapisovati jest vyloučeno. Jakmile by tedy p. František C. byl prokurou pověřen, nebylo by nic tomu na závadu, by bylo zapsáno do rejstříku jeho jméno. To, že již zápis úředníka neprokuristy byl dříve jednou neb vícekráté záložně povolen, nemění ničeho na stavu věci, poněvadž přece ustanovení zákona tím, že jich nebylo správně použito, neztrácí své působnosti. Poněvadž tedy všechny jiné než zákonem předepsané zápisy do rejstříku jsou vyloučeny, nebylo lze rekursu proti odmítnutí zápisu ředitele Františka C. do společenstev. rejstříku vyhověti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolací stížnosti.

Důvody:

Nejsou dány podmínky, za kterých dle § 16 čís. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. dovolací rekurs proti souhlasným rozhodnutím nižších stolic se připouští. Dle čl. 12 obch. zák. mají býti činěny do obchodního rejstříku jenom takové zápisy, které zákon obchodní nařizuje. Tento předpis platí dle § 7 zákona ze dne 9. dubna 1873 čís. 70 ř. z. též o rejstříku společenstevním (§ 1 nařízení ze dne 14. května 1873 čís. 71 ř. z.). Dle § 6 tohoto zákona dlužno ze smlouvy společenské, do rejstříku zapsané, uveřejniti — tedy též v rejstříku v patrnost uvéstí — pouze formu, jakou představenstvo za společenstvo podepisuje. Není pochybnosti, že dle § 26 zákona a čl. 48 obch. zák. mohou úředníci společenstva ustanovení býti jako zmocněnci s oprávněním firmu podepisovati. Není však v zákoně stanoveno, že takové zmocnění do rejstříku zapisováno býti má, kdežto členové představenstva, kteří jsou dle § 17 firmu podepisovati oprávněni, dle § 16 zákona musí býti ohlášení. Jest tedy správným úsudek, že zmocnění úředníka společenstva ku podepisování firmy není předmětem zápisu do rejstříku společenstev a nejsou proto souhlasná usnesení obou nižších soudů protizákonná.

Čís. 240.

Má-li knihovní soud vědomost o tom, že osoba, proti níž žádaný knihovní zápis směřuje, zemřela, jest povinen k tomu přihlížeti a žádost pro nedostatek schválení pozůstalostního soudu zamítnouti.

(Rozh. ze dne 22. července 1919, R II 77/19.)

Knihovní soud (okresní soud ve Ždánicích) zamítl žádost o zápisy, spočívající na smlouvě odstupní, z důvodu, že nabyvatel zemřel a smlouva nebyla schválena soudem pozůstalostním. Rekursní soud stížnosti nabyvateleova opatrovníka vyhověl a žádané zápisy povolil. Důvody: Zamítnutí žádaného knihovního zápisu odůvodněno není, jelikož žádost i příloha vyhovují úplně předpisům § 94 zák. knih., zejména i předpisu § 94 odst. 4 zák. knih., v tomto směru tím, že smlouva ohledně nabyvatele je nadopatrovnicky schválena. Schválení za pozůstalost nezl. Martina S. zapotřebí není, protože pozůstalost není smluvní stranou, ana smlouva uzavřena byla již 28. dubna 1918, na čemž ničeho nemění okolnost, že nadopatrovnického schválení došla teprve 6. února 1919. Soudce knihovní má se při vyřizování knihovní žádosti řídit pouze předpisy §§ 93—94 zák. knih. a s tohoto hlediska překážky proti povolení zápisu není.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu odstupitele a změnil usnesení rekursního soudu v ten smysl, že obnovil usnesení prvního soudu.

O d ů v o d n ě n í:

Usnesení soudu prvního jest správným. Knihovní žádost, o niž se jedná, byla podána u soudu dne 11. února 1919. Již před tím, buďto 19. prosince 1918 anebo 19. ledna 1919 — dotýčný protokol jest nesprávně datován — udal v opatrovnické věci nezl. Martina S. Dr. J. P., že nezletilý Martin S. vrátil se od vojska domů, ale brzo po tom, asi za týden zemřel, totiž dne 3. prosince 1918. Úmrtní zápis nezl. Martina S. došel soudu dne 14. prosince 1918. Bylo-li tedy ze spisů povědomo knihovnímu soudu, jenž jest zároveň soudem opatrovnickým a pozůstalostním, že zemřel nezl. Martin S. dne 3. prosince 1918, byl povinen přihlížeti k této okolnosti a zamítnouti pro nynějšek knihovní žádost, ježto se týkala osoby, jejížto úmrtí bylo knihovnímu soudu známo, a postupní smlouvě, na níž se zakládala žádost za knihovní zápis, se nedostávalo potřebného schválení pozůstalostního soudu (§§ 93, 94, 77 knih. zák. a § 2 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. z.).

Čís. 241.

Lhůty § 575 c. ř. s. neplatí v řízení o žalobě na vyklizení bytu, jehož bezúplatné používání bylo posavadnímu vlastníku v tržové smlouvě o prodeji domu vyhrazeno.

(Rozh. ze dne 22. července 1919, R II 88/19.)

Proti rozsudku prvního soudu (okresní soud v Bohumíně), jímž rozhodnuto bylo o žalobě, domáhající se vyklizení bytu, jehož bezúplatné používání si žalovaná v tržové smlouvě o prodeji svého domu vyhradila, podáno bylo žalovanou odvolání čtrnáctý den po doručení rozsudku. Odvolací soud odmítl odvolání, ježto nebylo podáno v zákonné lhůtě. Důvody: Dle § 575 c. ř. s. (rozhodnutí bývalého c. k. nejvyššího soudu ze dne 9. ledna 1907 čís. 20.191 z roku 1906 rep. nálezu čís. 196, civ. sb. čís.